

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN**Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet**

Philip Lavender

Handläggare

philip.lavender@gu.se

Socialdepartementet

Göteborgs universitets svar på remiss gällande betänkandet Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53), S2025/00911

Samhällsvetenskapliga fakulteten fick i uppdrag att förbereda Göteborgs universitets svar på remissen om betänkandet Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53) och inbjöd Förvaltningshögskolan, Institutionen för socialt arbete och Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap inom fakulteten och Juridiska institutionen på Handelshögskolan att lämna synpunkter. Svar inkom från Förvaltningshögskolan och Institutionen för socialt arbete. Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap och Juridiska institutionen har valt att inte lämna några synpunkter på remissen. Svaren redovisas i sin helhet nedan.

Sammanfattningsvis är svaren från båda institutionerna kritiska mot förslagen som presenteras i betänkandet. Samhällsvetenskapliga fakulteten avstyrker sålunda införandet av de föreslagna kvalificeringsvillkoren i dess nuvarande form.

I tillägg till det som lyfts i institutionernas svar vill vi också uppmärksamma att förslaget om begränsningar av rätten till socialförsäkringsförmåner kommer ha negativa konsekvenser för Göteborgs universitets möjlighet att rekrytera högkvalificerade doktorander internationellt. Ett av förslagen i utredningen är att högkvalificerad arbetskraft ska kunna kvalificera sig snabbare till socialförsäkringsförmåner genom inkomstvillkor. Förslaget är att det ska gälla för dem som tjänar minst 0.48 inkomstbasbelopp per månad under minst sex månader i följd. Sett till 2025 lönenivåer skulle de flesta internationella doktorander på Göteborgs universitet inte kvalificera sig till socialförsäkringsförmåner om förslaget gick igenom, vilket skulle göra det mindre attraktivt att vara doktorand vid universitetet, och därmed göra det svårare att rekrytera.

Med vänliga hälsningar

Carl Dahlström

Dekan vid Samhällsvetenskapliga fakulteten

Svar från Förvaltningshögskolan:

I korthet föreslås i betänkandet att det krävs en kvalificering för vissa grupper för att komma i åtnjutande av socialförsäkringar och ekonomiskt bistånd. Utgångspunkten är att det inte ska räcka med bosättning inom landet som kvalificering utan att ett antal andra villkor också ska vara uppfyllda.

Våra synpunkter på betänkandet handlar om i huvudsak två punkter: Karaktären på det sociala medborgarskapet och de sociala rättigheterna samt kommunernas roll i välfärden. Sammantaget menar vi att förslagen i betänkandet har så negativa konsekvenser att vi inte kan ställa oss bakom dem.

Det sociala medborgarskapet med tillhörande sociala rättigheter har varit ett grundfundament i den svenska välfärdsstaten. Det finns ingen precis definition av vad detta inneburit i praktiken, men den grundtanke som väglett de politiska strävandena har i mångt och mycket handlat om att alla människor ska ha en skälig levnadsnivå. Detta såväl av rent mänskliga skäl rörande möjligheten av att leva ett bra liv, såväl som en idé kring vad som konstituerar ett samhälle och relationerna mellan dessa medlemmar.

Förslagen i betänkandet utmanar denna tanke, och urholkar som vi ser det den rejält. Framför allt handlar det om att grupper av människor riskerar att hamna helt utanför möjligheter till ersättning, med medföljande oklarhet kring kommunens roll och ansvar för försörjningen. Detta menar vi är i direkt konflikt med den tanke på sociala rättigheter som genomsyrat den svenska välfärdsstaten, och som därmed också av goda skäl varit ett fundament i det moderna svenska samhället.

Förslagen om kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper förändrar också relationen mellan staten och kommunerna, och på ett sätt som sätter kommunerna och socialtjänsten i en svårare och mer oklar roll vad gäller människors möjligheter till försörjning. Det handlar dels om ett ökat ekonomiskt åtagande från kommunernas sida genom att fler hushåll kommer att behöva försörjningsstöd. Men det handlar också om att kommunerna får ansvar för svåra överväganden rörande människor i akut nöd med medföljande oklarheter kring hur detta ska hanteras. Denna oklarhet är inte rimlig när det gäller en så pass viktig fråga som människors försörjning varför vi ser detta som ett skäl i sig att inte ställa oss bakom betänkandet.

Från: Jayeon Lee & Birgitta Jansson, Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet

Inledning

Utredningen SOU 2025:53 innebär ett grundläggande skifte i den svenska välfärdsstatens arkitektur. Vi väljer att inleda detta remissvar med att ansluta till den oro som förts fram i den offentliga debatten (ex. SvD 2025-04-26, ”*Kvalificeringskrav för välfärd skapar andraklassens medborgare*”) om att förslagen riskerar att urholka grundläggande principer för social trygghet, likabehandling och universella rättigheter. Kommitténs förslag syftar till att minska tillgången till trygghetssystem för vissa grupper som definieras som nyanlända eller tredjelandsmedborgare, samt även i vissa fall EU/EES medborgare - och riskerar därmed att skapa ett tvådelat välfärdssamhälle.

Sverige har internationella åtaganden vad gäller mänskliga rättigheter och skyldigheter enligt konventioner som Barnkonventionen, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK), samt Europakonventionen. Dessa förpliktigar oss att upprätthålla rättigheter till social trygghet och skälig levnadsnivå oavsett ursprung eller inkomstnivå. Den föreslagna reforminriktningen är enligt vår mening oförenlig med dessa skyldigheter.

Vi redogör i det följande för våra huvudsakliga synpunkter under fem övergripande teman:

1. Systemtillit och välfärdens legitimitet
2. Begränsningar i forskningsunderlaget och behov av kontextualisering
3. Stratifiering och selektivitet i välfärden – principiella och demokratiska konsekvenser
4. Förslagets effekter på rättighetsbaserade policyområden
5. Behovet för vidareanalys samt specifika synpunkter på Författningskommentar

1. Systemtillit och välfärdens legitimitet

Betänkandet motiverar reformerna med att nuvarande system lider av legitimitetsproblem, men utan att tydligt redogöra för vems legitimitetsupplevelse som avses. Om syftet är att stärka tilltron till systemen bör det tydliggöras hur förslagen påverkar tilliten hos grupper som redan befinner sig i ekonomisk utsatthet. Enligt vår bedömning riskerar snarare legitimiteten för hela trygghetssystemet att försvagas då reformen innebär att personer som i dag har rätt till vissa bostättningsbaserade förmåner eller ekonomiskt bistånd helt eller delvis utesluts från dessa. Legitimiteten i ett allmänt och inkluderande trygghetssystem vilar på dess förmåga att erbjuda socialt skydd till samhällets mest utsatta. När grundläggande trygghet villkoras på ett sätt som exkluderar vissa kategorier av lagligen bosatta personer undermineras det allmänna förtroendet för välfärden.

Utredningens inriktning, som bygger på att definiera och särskilja grupper utifrån härkomst, sysselsättning eller rättslig status, utgör ett principiellt avsteg från den svenska välfärdsmodellens universella ansats. Legitimiteten i ett trygghetssystem bygger i ett demokratiskt samhälle på rättvisa, ändamålsenlighet samt effektiv förvaltning av samhällets gemensamma resurser - inte på uteslutning.

Att blanda in inkomstvillkor för en snabbare tillgång till bostättningsbaserade förmåner (ex. barnbidrag, bostadsbidrag) underminerar principen om att dessa socialförsäkringsförmåner är knutna till bostättning och inte förvärvsarbete. Detta är ett annat exempel på ett legitimitetsproblem som Kommitténs förslag kan leda till.

2. Begränsningar i forskningsunderlaget och behov av kontextualisering

Utredningens direktiv vilar på antagandet att välfärdens generositet fungerar som *tilldragningsfaktor* för migration. I forskningsöversikten är så kallad "välfärds-magnethypotesen" framträdande. Detta är ett omstritt forskningsfält och bygger främst på nationalekonomiska modeller som förutsätter rationella, nyttomaximerande aktörer med full tillgång till information. Denna förenklade bild nyanseras i betänkandet genom referenser till kvalitativa studier som visar att många migranter saknar tillgång till information om mottagarländers välfärdsystem, men får inte genomslag i utredningens övergripande resonemang/bedömningar.

Vidare saknas en utförlig diskussion om arbetsmarknadens strukturella villkor i Sverige – exempelvis den långvarigt höga arbetslösheten bland utrikes födda – vilket innebär att reformförslagen riskerar att få helt andra effekter än de avsedda. Det är också anmärkningsvärt att den omfattande forskningen om långsiktiga konsekvenserna av *workfare*-orienterad politik i Europa inte ges utrymme, trots att sådan politik ofta visat sig leda till ökad utsatthet utan att sysselsättningen påverkas nämnvärt. Att förutsätta att kvalificeringskrav till socialförsäkringar och ekonomiskt bistånd automatiskt leder till självförsörjning är därför missvisande.

Vi välkomnar att kommittén redovisar negativa bieffekter av liknande reformer i Danmark, såsom ökad fattigdom och kriminalitet, men menar att dessa bör få större genomslag i bedömningen av reformens lämplighet i ett svenskt sammanhang – särskilt med tanke på att social oro i utsatta områden redan utgör ett växande problem.

3. Stratifiering och selektivitet i välfärden – principiella och demokratiska konsekvenser

Kommitténs förslag riktar sig i första hand till tredjelandsmedborgare, men omfattar även vissa EU/EES-medborgare, vilket markerar ett tydligt avsteg från den universella princip som den svenska

socialförsäkringsmodellen historiskt vilat på. Genom att koppla tillgången till bostättningsbaserade förmåner till uppehållstid, inkomstnivå eller medborgarskap görs det skillnad mellan individer utifrån ursprung, rättslig status och faktiskt arbetsmarknadsdeltagande. Detta innebär att tillgången till sociala rättigheter i ökad grad villkoras utifrån antagen samhällsnytta, snarare än behov eller rättighetsgrund.

Konsekvensen blir att det svenska samhället rör sig mot en mer stratifierad välfärdsordning, där olika befolkningsgrupper ges olika villkor för grundläggande trygghet. I praktiken riskerar detta att leda till framväxten av ett parallellt system där vissa individer – trots laglig bostättning – får leva under otrygghet, med begränsad eller fördröjd tillgång till förmåner som barnbidrag och bostadsbidrag.

En sådan utveckling innebär inte enbart en social fragmentering, utan även ett principiellt brott med den jämlikhets- och solidaritetsidé som utgör kärnan i den svenska välfärdsstaten. När rättigheter i ökande grad differentieras efter härkomst, riskerar detta att undergräva både den politiska och moraliska grunden för den allmänna välfärden.

Att olika samhällsgrupper omfattas av olika uppsättningar av kvalificeringsregler för välfärden försvårar förståelsen av gemensamma rättigheter och därmed invånares möjlighet till insyn, inflytande och ansvarsutkrävande. Rättssäkerhet, transparens och begriplighet av regelverk är centrala för demokratisk förankring av välfärden hos den allmänna befolkningen. Vi vill särskilt betona den demokratiska risken i att välfärdens regelverk blir mer oöverblickbara och selektiva.

Kommitténs konsekvensanalys är omfattande och visar på ökad fattigdom, otrygghet och potentiell brottslighet till följd av reformerna. Samtidigt antas att invandringen minskar, baserat på paralleller till Danmark. Denna prognos är inte evidensbaserad och riskerar att vilseleda både beslutsfattare och allmänhet. Analysen tenderar överbetona reformens potentiella effekter på migrationen samtidigt som faktorer som påverkar migrationstryck i omvärlden – exempelvis väpnade konflikter, ökande klimatförändringar och globala ojämlikheter – ges mycket begränsat utrymme. Att reformera grundläggande regelverk i våra trygghetssystem för att adressera en i bästa fall marginell tilldragnings effekt för invandring ter sig därför både oproportionerligt och ineffektivt.

4. Förslagets effekter på rättighetsbaserade områden

Vi instämmer i kritiken i kommitténs egen analys att reformerna slår särskilt hårt mot personer med funktionsnedsättning, kvinnor, barn och personer med svag arbetsmarknadsanknytning samt sjukdom. Därmed står förslagen i konflikt med viktiga politiska mål inom funktionshinderpolitiken, barnrättspolitik, jämställdhets- och integrationspolitiken. Kommitténs förslag har konsekvenser som sträcker sig långt bortom migrations- och arbetsmarknadspolitik, då de påverkar flera centrala politikområden och rättighetsbaserade perspektiv som Sverige förbundit sig att värna.

Inom funktionshinderpolitiken riskerar individer med funktionsnedsättning att exkluderas från delar av det grundläggande sociala skyddet. Flera av de bostättningsbaserade förmånerna som omfattas av kvalificeringsvillkoren – exempelvis omvårdnadsbidrag, merkostnadsersättning och assistansersättning – är specifikt utformade för att stötta personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Enligt kommitténs egna beräkningar (kap. 10.10.3) kan tillgången till dessa förmåner nu fördröjas i upp till fem år, om inte ett inkomstvillkor uppfylls. Detta förutsätter ett arbetsutbud och en arbetsförmåga som många i målgruppen definitionsmässigt saknar. Därmed skapas ett system där just personer med funktionsnedsättning ställs inför oproportionerliga hinder för att få tillgång till det stöd de är i särskilt behov av.

Ur ett jämställdhetsperspektiv får förslagen snedvridande effekter. Kommittén konstaterar själv (kap. 10.15) att kvinnor oftare än män står utanför arbetsmarknaden, särskilt bland utrikes födda. Eftersom möjligheten till snabbare kvalificering till socialförsäkringen bygger på att ett inkomstkav uppfylls – vilket i praktiken kräver ett heltidsarbete med viss lönenivå – kommer kvinnor, särskilt ensamstående mödrar, att vara kraftigt underrepresenterade bland dem som kan kvalificera sig snabbt. Det innebär att

kvinnors tillgång till exempelvis barnbidrag eller bostadsbidrag i praktiken fördröjs eller uteblir, vilket får långtgående konsekvenser för både kvinnors och barns ekonomiska trygghet.

Barnrättsperspektivet försvagas också på ett allvarligt sätt. Kommitténs förslag omfattar bosättningsbaserade förmåner som barnbidrag och bostadsbidrag – två av de mest centrala stöden i arbetet mot barnfattigdom i Sverige. Genom att göra tillgången till dessa beroende av föräldrars kvalificeringstid eller inkomstnivå, riskerar barn att hamna i fattigdom trots att de vistas lagligen i landet. Detta strider mot principerna i Barnkonventionen, som Sverige inkorporerat i svensk rätt. Kommittén uppskattar att omkring 60 000 barn skulle ha påverkats negativt om förslagen varit i kraft redan 2024 (kap. 10.5.5). Detta innebär inte bara ökad barnfattigdom utan även minskade möjligheter till trygg uppväxt och hälsa – något som bör betraktas som oförenligt med svensk barnrättspolitik.

Förslaget att villkora rätten till ekonomiskt bistånd med medborgarskap eller långvarig vistelse i Sverige utgör dessutom ett tydligt brott mot den ordning som gällt i Socialtjänstlagen sedan 1982. Den lägstanivån för skälig levnadsstandard riskerar att urholkas, vilket enligt vår bedömning är ett brott mot såväl svensk grundlag som internationella konventioner.

Slutligen får även integrationspolitiken en förändrad riktning. Genom att skapa en ordning där tillgången till sociala rättigheter varierar beroende på uppehållsstatus, medborgarskap och tid i landet, riskerar reformerna att skapa ett skittat medborgarskap. Kommittén medger själv att konsekvenserna främst träffar tredjelandsmedborgare, men även vissa EU/EES-medborgare (kap. 10.3). En sådan differentierad tillgång till trygghetssystem riskerar att cementera utanförskap, försvåra integration och bidra till en samhällelig splittring snarare än sammanhållning.

Sammantaget menar vi att när avvägningen står mellan att upprätthålla dessa grundläggande rättigheter – för personer med funktionsnedsättning, för kvinnor, för barn och för nyanlända – och att försöka minska en potentiellt marginell tilldragningsseffekt för migration, bör det förra väga betydligt tyngre. Att offra rättvisa och inkludering för en spekulativ effekt på migrationsflöden är inte förenligt med svensk rättstradition eller folkrättsliga åtaganden.

5. Behovet för vidareanalys samt specifika synpunkter på Författningskommentar

- Ett sätt att kvalificera sig snabbare än fem år är genom två olika inkomstgränser. Dessa inkomstgränser som föreslås är relativt höga och innebär ett avsteg från principen i den svenska socialförsäkringens regel om att alla som bor eller arbetar i Sverige har rätt till den oavsett inkomstnivå. Dessa kvalificeringskrav gör skillnad på arbetsbaserade och bosättningsbaserade förmåner, vilket indikerar att en individ som har en lägre inkomst än de inkomstgränser som föreslås kan ha rätt till arbetsbaserade förmåner till exempel sjukpenning och föräldraförsäkring men inte rätt till bosättningsbaserade förmåner till exempel barnbidrag eller bostadsbidrag. Konsekvenserna av detta har inte utretts tillräckligt i betänkandet.
- Hur de föreslagna kvalificeringskraven påverkar sammanboende/partner/make/maka och barn framgår inte av betänkandet. Den svenska socialförsäkringen är uppbyggd enligt individuella inkomster. Hur familjemedlemmar ska behandlas när det gäller dessa bosättningsbaserade förmåner är inte tillräckligt utrett. Exempelvis: en familj med två minderåriga barn flyttar till Sverige. Bara en av makarna har arbete och uppnår efter 6 månader den snabbare kvalificeringen som gäller vid arbetskraftsinvandring. Vad kommer att gälla för den medföljande partnern och barnen? Kommer dessa få tillgång till barnbidrag och föräldrapenning? Eller gäller kvalificeringskravet endast om de båda två vuxna i familjen kvalificerar sig (var för sig) för att familjen som helhet ska få tillgång till dessa (tex barnbidrag).

- Kvalificeringskravet för rätten till ekonomiskt bistånd som framförs i SOU 2025:53, med ett förslag på ändring i Socialtjänstlagen SoL (2001:453) 4 kap med förslag på ny 1e §, kommer att kullkasta den logik som förelagat i SoL sedan 1982. Vad gäller rätten till ekonomiskt bistånd har den rättigheten alltid varit tänkt att säkerställa lägst skälig levnadsnivå för alla. Detta är givetvis en teoretisk lägstanivå och i många fall har man kunnat problematisera om denna rättighet verkligen upprätthålls i praktiken. Men den teoretiska lägstanivån har egentligen aldrig varit ifrågasatt, fram till nu. Rätten till ekonomiskt bistånd har som utgångspunkt gällt de som vistas på kommunens område (om inte någon annan kommun ska ansvara). De senaste åren har denna utgångspunkt inskränkts på så sätt att man i praxis slagit fast att man måste vistas lagligen i landet. Bortsett från denna inskränkning har rätten till ekonomiskt bistånd (och därmed rätten till en lägsta skälig levnadsnivå) gällt alla som vistas i en svensk kommun. I nya SoL (2025:400) finns det ansvar i 4 kap 1 § (yttersta ansvaret) och 29 kap 1 § (bosättningskommunen). Den senare bestämmelsen ändrar från vistelseansvar som huvudregel till bosättningsansvar. Denna huvudregel är emellertid försedd med ett undantag som säger att om bosättningskommun saknas så ansvarar vistelsekommunen (29 kap 4 § 2 st). Det ska därmed alltid finnas en kommun som ansvarar för att säkerställa skälig levnadsnivå för de som vistas lagligt i Sverige. Med det kvalificeringskrav som framförs i SOU 2025:53 skulle denna logik för biståndsansvar behöva föras med undantag. Och vad värre är att det skulle innebära att vi ger upp den teoretiska lägstanivån för människor som vistas i en svensk kommun. Vilket skulle, om den införs, innebära att ett betydande antal individer och familjer, som har laglig rätt att vistas i Sverige, men inte uppfyller kvalificeringskravet, inte har rätt till en lägsta skälig levnadsnivå och inte heller rätt till nödbistånd.
 - Följande är våra specifika synpunkter på Författningskommentar (kap 11):
 -
 - **Socialförsäkringsbalken 5 kap. 1§** I denna ändring föreslås ”förmåner vid utlandsvistelse” tas bort. Motivering till detta saknas och redovisas inte heller i betänkandet;
 - **Socialförsäkringsbalken 5 kap. 2 §** Ändringen här är en skärpning till att bestämmelserna enbart ska gälla de som vistas här (i Sverige) lagligen. Hur detta slår mot de papperslösa rätt till nödbistånd och akut sjukvård redovisas inte i betänkandet;
 - **Socialförsäkringsbalken 5 kap 11 c §** Snabbare kvalificering genom inkomst. De belopp som anges för att snabbare kunna kvalificera sig till socialförsäkringarna är relativt högt satta, vilket leder till att ett betydande antal individer och hushåll som trots arbete men med lägre inkomster inte kommer att kunna kvalificera sig förrän efter fem år. Detta innebär ett avsteg från principen i den svenska socialförsäkringens regel om att alla som bor eller arbetar i Sverige har rätt till socialförsäkring oavsett inkomstnivå. Enligt beräkningar efter inkomstbasbeloppet för år 2025 (80 600 sek) är det följande inkomster som behövs:
 - $80\,600 \times 0,48$ vilket motsvarar en månadslön på som lägst 38 688 kr. Detta ger ett totalbelopp på 232 128 kr för en period på 6 månader.
 - $80\,600 \times 0,35$ vilket motsvarar en månadslön på som lägst 28 100 kr. Detta ger ett totalbelopp på 338 520 kr för en period på 12 av de senaste 24 månaderna.
- Enligt beräkningar i betänkandet (sid 24) handlar det om 74 100 vuxna och 66 000 barn (totalt 140 100 individer) som skulle stått utanför de bosättningsbaserade socialförsäkringsförmånerna och ekonomiskt bistånd om/när kvalificeringskravet införs. Här saknas en gedigen konsekvensanalys utifrån de internationella åtaganden som Sverige bundit sig till att följa tex Barnkonventionen, FN:s Deklaration om mänskliga rättigheter, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, ESK etc.;
- **Socialförsäkringsbalken 5 kap 11 d §** Även i detta avseende brister betänkandet när det gäller konsekvenserna vid beräkning av inkomst av näringsverksamhet. Här ska kvalificeringen utgå från årsinkomst utifrån senaste beslut om slutlig skatt, vilken fastställs året efter inkomståret. Detta leder till en eftersläpning avseende de fem kvalificeringsåren. Dessutom saknas en analys kring vad som skall gälla om individen har både inkomst från tjänst (arbete) och inkomst från eget företagande, en inte alltför ovanlig situation. Här saknas även en gedigen konsekvensanalys utifrån de internationella åtaganden som Sverige bundit sig till att

följa tex Barnkonventionen, FN:s Deklaration om mänskliga rättigheter, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, ESK;

- **Socialförsäkringsbalken 5 kap 19 §** Denna ändring öppnar upp för en möjlighet till vissa förmåner men samtidigt även en möjlighet till godtycke och rättsosäkerhet, då det finns en oklarhet om vad som menas med synnerliga skäl. Intrycket blir att mycket ansvar och utredning kommer att läggas över på kommunerna och enskilda tjänstemän, vilket kan innebära att likabehandlingsprincip sätts ut spel;
 - **Ändring i Socialtjänstlagen 4 kap 1 §** Förslaget om att ekonomiskt bistånd enbart ska kunna ges till svenska medborgare samt personer som likställs med svenska medborgare 1 § och 1 d § är ett avsteg från den logik som förelegat i SoL alltsedan 1982. Rätten till ekonomiskt bistånd (och därmed rätten till en lägsta skälig levnadsnivå) har gällt och gäller fortfarande alla som bor i en svensk kommun;
 - **Ändring i Socialtjänstlagen 4 kap 1d §** Att nu frånta individer och familjer främst tredjelandsmedborgare, men även vissa EU/EES-medborgare (samt papperslösa vilka kan söka nödbistånd) rätt till samhällets ytterst skyddsnät är ett klart brott mot gällande nationell lagstiftning och de internationella åtaganden som Sverige bundit sig till att följa tex Barnkonventionen, FN:s Deklaration om mänskliga rättigheter, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, ESK etc;
 - **Ändring i Socialtjänstlagen 4 kap 1e §** Om detta kvalificeringsvillkor till ekonomiskt bistånd införs innebär det att ett betydande antal individer och familjer, som har laglig rätt att vistas i Sverige, men inte uppfyller kvalificeringskravet, inte längre har rätt till en lägsta skälig levnadsnivå och inte heller rätt till nödbistånd. Detta kommer att kraftigt öka trycket på kommunerna och civil samhället och troligen öka brottsligheten och den sociala oron i Sverige. Detta kommer att förändra den svenska socialpolitiken och välfärdsstaten i grunden och är även detta ett brott mot de internationella åtaganden som Sverige bundit sig till att följa tex Barnkonventionen, FN:s Deklaration om mänskliga rättigheter, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, ESK etc.
-

Sammanfattning

Vi avstyrker införandet av de föreslagna kvalificeringsvillkoren i SOU 2025:53 i dess nuvarande form. Vi uppmanar regeringen att säkerställa att framtida reformer av trygghetssystemen sker i linje med grundläggande principer om likabehandling, rättsäkerhet och socialt skydd för alla som vistas lagligen i Sverige.